

לגיל הרך ולגן

מכף רגל ועד ראש,
סיפר וצייר: אריק קארל,
תרגום: רוני מודן,
הוצאת מודן, 1997, לא
ממוספר, מנוקד.

ספר הפעלה מיוחד בו אריק קארל מספר ומצייר איך בעלי-חיים שונים מפעילים את אברי גופם, ומולם ילדים קטנים היכולים לבצע אותן תנועות עצמן. ג'רפה, קוף וכלב ים מניעים ידיים ורגליים, חתולה מקמרת את גבה, גמל מכופף את ברכיו - והילדים מתעמלים גם הם מול בעלי-החיים.

בספר קולאז'ים צבעוניים גדולים שהם העיקר בספר זה. ילדים והורים יכולים לבלות עם השורות, הציורים והתנועות ולהמציא גם תנועות נוספות. ע.ק.

אורה,
כתבה: מיריק שניר,
ציורים: ים שניר,
הקיבוץ-המאוחד, 1999,
30 עמ', מנוקד.

ספרון חביב נוסף של מיריק שניר הבא לעזור לנכדתה הקטנה, ים, על אובדנו של חתולה הקטן. המחברת מספרת בפשטות על בואו של החתול הביתה, אל ים ורום המכנים לו בית ומשחקים איתו. ופתאום ללא כל התרעה מראש "הוא נעלם".

מיריק שניר אינה מִיִּפֶּה את המציאות: "הוא מת ואולי זאת האמת". אך בכל זאת, כדי למצא קצת נחמה "אבל אולי הוא חי, בארץ חתולים"...

מיריק שניר מנסה לעזור, בעזרת הסיפור, לנכדתה ים. זו מצידה מוסיפה ציורים ילדותיים ונאיביים לסיפור המנחם. ואמנם כשסיימו השתיים את המלאכה חבקה ים את הספר הקטן ואמרה: עכשיו אני יכולה לחבק שוב את אורה שלי".

אשרי הנכדים שלהם סבתות כמו מיריק: סיפור יפהפה, עם הרבה פעלים, צבעים ואהבה לחתולים וילדים. ע.ק.

החברים מהמגרה השמאלית,

כתבה: נאוה

מקמל-עתיר, ציורים: ניר
קסטו, הוצאת דני
ספרים, 1999, 23 עמ',
מנוקד.

איה אוהבת לצייר ובמגירה השמאלית של שולחן הכתיבה גרים בשלום ובשלווה. יום אחד חלתה איה ולא יכלה לצייר. רצו כלי הכתיבה שלה להפתיע ולשמח אותה בעת מחלתה ולצייר לה ציור. כל אחד מכלי הכתיבה חשב שרק הוא טוב למילוי המשימה: העיפרון ישרטט קווים דקים ועדינים (אבל רק אפורים), קופסת הצבעים תצייר ציור בצבעים מרהיבים, המחדד יעזור להם. ומה יעשה המחק? - הצעתו החברית של המחק מתקבלת ע"י כולם: "בואו נתאחד כולנו, נשב ונצייר יחד ציור לאיה..."

את הציור המבריא ביותר בעולם!"

סיפור על שיתוף פעולה וכבוד הדדי מזה ועל פעולות כלי הכתיבה השונים מזה בלווי ציורים צבעוניים עם פרצופים עליזים. ע.ק.

ידיו המדברות של גל,

כתבה: שושנה רויף,

ציורים: מיכאל

גורשטיין, הוצאת נשיא,
1999, 20 עמ', מנוקד.

הסיפור נכתב ע"י שושנה רויף שעובדת שנים רבות כגננת בגן המשלב ילדים לקויי שמיעה וילדים שומעים. סיפור המסגרת הוא על גל הלומד בגן רגיל וכדי לתקשר עמו הילדים לומדים את שפת התנועות של החרשים. חלקו הארי של הספר עוסק, אם כן, בשפת התנועות ובפעילות בעקבות הספר בגן הילדים ובבית.

העוסקים בחינוך של ילדים לקויי שמיעה ימצאו עניין ותועלת בספר זה. ע.ק.

גברת דוקא

כתבה: עדינה בר-אל,

ציורים: יונת קציר-גולן,

הוצאת מודן, 1997,

לא ממוספר, מנוקד.

בעיר תל-אביב קרוב אל הים, גרה אשה אחת, גברת דוקא. הכל היא עשתה ההפך מכולם ולמרות שהיתה יפה היתה מעצ-ב-נת.

ביום חם לבשה סודר ומגפיים וביום קר - הלכה בבגד-ים, כשכולם מסביבה שמחו ורקדו, היא רטנה ושתקה. בתור הארוך בחנות נדחפה ראשונה לקופה ואת כולם עצבנה כי על הכל אמרה: לא, לא, לא....

עד שיום אחד פגשה בבית-קפה בקניון אדם נעים ששמו היה (איך לא?)- מר כן. וכל מה שקרה בין גברת לא ומר כן בעזרתה של הנדיבות, הסבלנות והאהבה מסופר בחן רב בספרה של עדינה בר-אל.

סיפור המתחיל בכעס, בחוסר סבלנות ובחוסר אדיבות נגמר ב"וכך חיו להם בנחת גברת ומר כן בתל-אביב ליד הים" עד... שנולד להם בנם הבכור. איוריה של יונת קציר-גולן משתלבים היטב בסיפור, בצבעי פסטל רכים מביעה המאירת את פניה הנרגזים של גברת לא ההופכים אט אט לפנים נינוחים ושמחים של גברת כן. ע.ק.

"אני כבר בן ארבע וחצי וקצת, כשאני שומע "איזה מותק"! מיד אני יודע שמתכוונים לאחותי". - כך נפתח סיפרה של שושה גורפינקל המתייחס אל הבעיה הידועה בכל משפחה: הצטרפות אח או אחות קטנים אל המשפחה. בכך משתנים, כידוע מקומו והרגשתו של האח הבכור. בהומור מהול בעלבון - מספר בן הארבע וחצי על אחותו מותק (איזה שם!) ש"כולם מתעסקים איתה: מאכילים, מחליפים, מרגיעים"...

"אבל אני הייתי פה קודם וכולם התעניינו רק בי". - פשוט - אך כואב. הפתרון נמצא בעזרת תום (ושוב-איזה שם!), שהיא פיה קטנה המחזירה את בן הארבע לימי ינקותו. אבל הוא - איך לא - מתגעגע מהר מאוד למחשב, לאופניים לשחייה בבריכה, לחברים ולא רוצה להיות תינוק. וכמו ברוב הסיפורים וברוב המצבים הקשים הכל נגמר בשלום: "כשאני חוזר מהגן מותק צוהלת לקראתי... אני שמח שמותק אחותי". סיום פשוט ומתוק מדי לספר חביב, עם אמיתות מחייה של כל משפחה. ע.ק.

הוצאה אסתטית ומעוצבת להפליא של ספר שאיננו סיפור, שיר או משל. ספר הבא ליידע את הקטנים מה הם קווים ועיגולים ואיך הם מתחברים. מתחילים בקל ביותר: קווים ומקלות - עד "הקו הכי רחוק שבקצה המים המחבר בין הארץ לשמים". ממשיכים בדברים עגולים כמו נקודות וכדורים עד "אישונים נוצצים בצחוק" ו"בטן שיש בה תינוק". ומסיימים בעיגולים וקווים שמקרבים ומתחברים

מותק

כתבה ואיירה: שושה גורפינקל, הקיבוץ המאוחד, 1999, 25 עמ', מנוקד.

קווים אוהבים עגולים

כתבה: בת-שבע שפירא, ציורים: דני קרמן, הוצאת ידיעות אחרונות/סדרת דובונים, 1999, 32 עמ', מנוקד.

כמו בלון, מטרייה, כיפות של בניינים ו"בחיבוק בשתי ידיים כאשר אוהבים".

הטקסט מצומצם, רהוט וברור. הציורים נפלאים וממחישים את המילים והספר מזמין לפעילויות נוספות, לדעיונות חדשים ולבילוי זמן נעים. ע.ק.

לגן וכיתות א'

"הבוקר כשהתעוררתי, שמעתי חדשות אימות" - ומה הן החדשות האימות? - דוד ויקטור יבוא היום לביקור, מבשרת אמא לנטשה, ומה כ"כ איום בוויקטור? - לא רק השפם הגדול שלו אלא בעיקר כי הוא מזכיר לנטשה את כלבתה האהובה שמתה בדיוק ביום ביקורו הקודם של הדוד.

מותה של הכלבה קשור, אם כן, בביקורו של ויקטור. נטשה צוללת למסע של חלומות, זכרונות וגעגועים אל הכלבה בשבילי הפרדס, על שפת הים... את החלומות הנעימים, מתחת לשמיכה החמה, קוטע ביקורו של ויקטור. והוא, עם השפם הדוקר שלו והחיוך החם והנעים, מושיט לה סל קטן ובו - הפתעה! והסיפור שמתחיל עם "חדשות אימות" נגמר ב"מאז דוד ויקטור ואני חברים טובים".

טניה קליין כתבה סיפור חם ואנושי, על רגשות וחלומות עם ציורים עזי צבע ומבע של תמר בר-זאב. ע.ק.

מעשה בגמד שרצה מקום לגור "היכן, זה לא היה ממש חשוב העיקר שיהיה לו לאן לשוב". ניסה הגמד קן של נמלה; מלונה של כלב; ניסה פח אשפה - אך שום בית לא מצא חן בעיניו.

וכך הוא נדד מבית לבית, חולם חלומות על בתים גדולים וקטנים, ארמונות ואוהלים ומקווה למצוא גם לו מרגוע. עד שהגיע אל הפטריה ושם היה מאושר. סוף סוף מצא לו מקום שלגור בו אפשר".

סיפור חביב, עם סוף צפוי וציורים מתקתקים. ע.ק.

דוד ויקטור בא

לביקור

כתבה: טניה קליין,

ציורים: תמר בר-זאב,

הוצאת ידיעות-אחרונות

ספרי חמד, 1999, 29

עמ', מנוקד.

הגמד שרצה לגור

כתבה: חנה סופר,

ציורים: הלה מעוז,

ידיעות-אחרונות/ספרי

חמד, 1999, 21 עמ',

מנוקד.

יפת הצעיר ישב על ספסל בכיכר העיר ולעס מסטיק ברעבתנות. עברו שם גמל, ליצן וגם איש זקן וניסו ללמד את יפת איך ללעוס את המסטיק. יפת הבין שלא יפה ללעוס מסטיק והשליך אותו באמצע הדרך. שם עברו ראש העיר, איש אחד עשיר ואחד מלומד וכולם כעסו כי דרכו על המסטיק שהפך למטרד. וכמו בכל הסיפורים - רק ילד קטן פתר את הבעיה וזרק את המסטיק לפח. סיפור מאוד חינוכי, עם מוסר השכל, בשיטת הצבירה - מלווה ביותר מדי ציורים צבעוניים. ע.ק.

לאור הקטן היו מחשבות מפחידות והוא תמיד ראה מכשפות רעות שהפחידו אותו בבוא הלילה. אבל לילה אחד, כאשר כל בני הבית נרדמו, באו פיה ומלאך ועזרו לאור להתגבר על פחדיו. איך עשו זאת? - על זאת בסיפורה הסוער והמסובך של ענת אומנסקי. הסיפור, המיועד לקטנים, מלא במלאכים, פיות, מכשפות, מפלצות, שדון, נמר, חללית - ומה לא. יותר מדי לילה אחד ולסיפור האמור להרגיע ילדים קטנים. ע.ק.

לכיתות ב'-ד'

סידרה של אגדות קלסיות ממיטב ספרות העולם, בעיבוד חדש, מודרני ובהוצאה נאה. עד עתה יצאו שלושה סיפורים:

1) רמון - עיבוד של האגדה "רפונזל" מאת האחים גרים ובו מסופר על רמון היפה הכלואה בראש מגדל ועל בן המלך המתאהב בה.

2) אלדין שהוא עיבוד של "אלדין ומנורת הקסמים" מתוך "אלף לילה ולילה". על אלדין הנוהג להסתובב בשוק ועל הרפתקאותיו המופלאות.

3) החיט האמיץ עיבוד של "החיט הקטן האמיץ" מאת האחים גרים.

על חיט קטן שהוא גיבור גדול. האם יצליח להתגבר גם

מי השליך את המסטיק על השביל?
כתבה: ענת אומנסקי,
ציורים: ולדימיר סולופ,
אינה זולוטורבסקי,
הוצאת: ליתם, 1999, לא ממוספר, מנוקד.

מעשה בפיה, מלאך ומחשבות מפחידות
כתבה: ענת אומנסקי,
ציורים: הלנה ליס,
הוצאת: ליתם, 1999, לא ממוספר, מנוקד.

קוראים אגדה
כתבה: רונית חכם,
ציורים: אורה אייל,
הוצאת איילות-יובל,
1999, עמ' (כל ספר), מנוקד.

על שני ענקים איומים ונוראים?
האגדות, שהן ממיטב הקלסיקה העולמית, מעובדות עבור
הקורא הצעיר אשר חשוב כי יתוודע אל סוג ספרות זה
בגיל הצעיר.

רונית חכם ואורה אייל מגישות סיפור אסתטי וקריא עם ציורים
נפלאים צבעוניים ועטורים בשחור-לבן - זה לצד זה. ע.ק.

חשד בכשרים. הקלמר המיוחד והיפה שקבלה טלי מאביה
שחזר מסין, נמצא יום אחד בידי יוני, חברה הטוב לכיתה.
על קריאתה "גנב! הקלמר שלי!" ענה יוני: אבא קנה לי".
המתח הרב שבעלילה והחיפוש אחר האמת, מרתקים את
הקורא. כאן משלבת המחברת בעיה של ריב אחים, שהוא
המפתח לפתרון העלילה.
החשד באביו של יוני, שמצא את הקלמר בפח אשפה,
מלמדים אותנו מהו סבל, אך גם שאין לחשוד בכשרים.
זהו ספר מתח עם מסרים חינוכיים החבויים בין השורות
בלי הטפה כלשהי.

הסיום הטוב מהנה אף הוא את הקורא. ל.ח.

מחרוזת נוספת של שירים על עונות השנה והפעם שירי
סתיו וחורף. תיאורי טבע ותופעות מזג האוויר האופייניים
לעונה זו, בצד תחושות האדם (ובעיקר הילדים) בחילופי
מזג האוויר, בעת הגשמים, בבוקר, ברוח ואף בשלג. שירים
נעימים, בקצב ובחריזה פשוטים. ע.ק.

סיפור דמיוני המתרחש בארץ רחוקה. לכאורה גיבורים
מציאותיים, אך למרות זאת העלילה אינה הגיונית. קמילה
אוספת בלוטים. היא בגן הילדים. דודה רות המגיעה
לביקור מקבלת מידה בלוט, ששמה בכיס, וכשחזרה
לביתה ונגעה בבלוט הרגישה אושר. יום אחד נפלה
ברחוב, חפציה התפזרו וגם הבלוט נזרק. דני לקח את
הבלוט והחל לעוף גבוה. עוברות עליו הרפתקאות רבות,

הגנב

כתבה: חיה גילאור,
ציורים: כריסטינה
קדמון, הוצאת:
ידיעות-אחרונות/ספרי
חמד, 1999, 44 עמ',
מנוקד.

כי הנה הסתו עבר
הגשם חלף הלך לו /
שירי סתיו וחורף.
כתבה: רחל שילוני,
איורים: מרים וינשטיין,
הוצאת מסדה 1999, 44
עמ', מנוקד.

בלוט הפלא של

קמילה

כתבה: רות אלמוג,
ציורים: הילה חבקין,
הוצאת הקיבוץ
המאוחד, 1999, 41 עמ',
מנוקד.

והוא פוגש בחיות ואף במכשפה. יום אחד הגיע לביתה של קמילה וכשהוא נתן לה את הבלוט היא מזהה את הבלוט שנתנה לרות, השוכבת חולה בבית-החולים. כשדני מביא לרות את הבלוט היא נרפאת.

הסיום בשם של מכשפה נוספת חסר היגיון לחלוטין. ל.ח.

שלושה עשר סיפורים חסידיים שעובדו לילדים. כדרכם של סיפורי חסידים הם בעלי מסר וערכים חינוכיים, ופעמים יש בהם כעין משל ונמשל.

קפלון ליקט סיפורים מעניינים שיש בהם יסוד של הרפתקה האהובה על הילדים, ולעיתים כעין חידה. "החייט בעל המרה השחורה" נותן את כל כספו כדי להציל משפחה יהודית מידי הפריץ.

ההווי של הסיפורים הוא הווי יהודי בגולה, הרבה יערות וניסים שקורים לחסידים הניצולים מידי הגויים. הבעש"ט הוא אחד הגיבורים של כמה סיפורים, ועליו מסופרים מעשי מופת.

הסיפורים נקראים בריתוק רב. ל.ח.

הופיעו (1) תנין בכנרת. (2) עורבים. עומדים להופיע: דמויות מסתוריות ו-4 קולות מעבר לקיר.

'תנין בכנרת' מתאר משפחה שיצאה בחופש הגדול לים כנרת. במשפחה אמא, אבא, יעל האחות בת שבע וחצי, והילד הדובר.

והמשפחה שמחה על החופשה בתקופת החופש פרט לילד הדובר, שמצהיר שאינו נוסע "עד שלא מוציאים את התנין שיש שם, אני לא מתקרב לכנרת".

בסופו של דבר משכנעים אותו שכן יסע, וכל העלילה מתרכזת סביב פחדו מפני התנין הנמצא בכנרת.

העלילה משתרעת על פני ימים ספורים. הילד מדמיין שתנין מתקיף אותו, גם בהקיץ וגם בחלום, עד שבסופו של דבר, התנין אמנם זוחל ומגיע לאוהל של המשפחה. הוא מסתבך בבד של האוהל, התקדם לכיוון המים וה"אהל שלנו התקדם אלינו ובתוכו תנין משתולל".

שבת מוזרה ביער

ליקט וסיפר: יונדב

קפלון, מגזרות נייר:

מירב כהן, הוצאת שוקן,

תשנ"ט, 78 עמ', מנוקד.

איזה פחד

כתבה: ליאורה כרמל,

ציורים: דרור אדם,

הוצאת: תשרי 1987,

מנוקדים. סידרת "איזה

פחד".

אבא הזמין עזרה מחמת גדר, ושלושה אנשים התקרבו למקום האירוע והרדימו את התנין. לאחר מכן סר הפחד ולתנין קראו רועי בשמו של הילד, הסיפור ריאליסטי, והפחד של הילד - מניעיו ופתרונו - סבירים.

גם הסיפור השני מתמקד בחופשת הקיץ: רותם, משתעמם על הספה, אינו מחפש חברים, ומגלה גוזל של העורבים, לימד על הסולדריות שלהם בהגנתם על חבריהם ומסירותם עד אין קץ לנקום במי שפוגע בהם.

תשעה סיפורים ושבעה שירים. אין קשר בין הסיפורים ואין נושא מרכזי. כמה מן הסיפורים הם דיווח, בלי עלילה מרכזית, כגון "אילנית הישראלית בצ'ילה", שנכתב בצורת מכתבים לחברה על החיים בצ'ילה.

כמה מהסיפורים מערבים מציאות ודמיון - "הנעלים שלא נרטבו בגשם". "אושרה הילדה מאתיופיה" הוא סיפור טוב על חיי האתיופים, הכשת נחש, והסבר אתיולוגי לצבע עורם הכהה. השירים לא יובנו כלל לצעירים. מיותר היה לשלבם בספר. "על התום והיופי" הוא תיאור חוויות של ספרנית - חוויה אישית של המחברת. בינוני למדי. ל.ח.

היהלום שבכתר

כתבה: חיה לוי, ציורים: עליזה עומר, הוצאת: פנינים, 1996, 77 עמ'.

לכיתות ה'-ו'

27 שירים כונסו בספר זה, שירים שפורסמו לפני שנים רבות בעיתוני הילדים "הבוקר לילדים", "הצופה לילדים" ו"דבר לילדים". מרבית השירים הם שירי טבע, אביב, גשמים, צפרים נודדות, ציורים ותמונות בעננים, בכיו של תן בפרדס, גחליליות ועוד. השירים אמנותיים ולשונם עברית מסולתת, ואולי לא קלה כל-כך לילד הקטן. המצלול עשיר מאד: "הנה כבר בשירים רבים משולבים מושגים מעולם המסורת והאמונה, ובהם מתפללים הפרחים למטר ומודים על מימי היורה. החרוזה עשירה ומלאה. שירה טובה ואמנותית. ל.ח.

כריח השדה

כתב: אהרון מירסקי, ציורים: יהודית בן-יוסף, הוצאת: ספרי בצרון/ ירושלים ות"א, תשנ"ט, לא ממוספר, מנוקד.

והסוף היה טוב

כתבה: אלה שגיא,
איורים: אלכסנדר
לויטס, 1999, ספרית
פועלים (סדרת הילד
הקורא) 127 עמ'.

איתי גדל במשפחת מצוקה. האם חולת נפש וכשהיא מקבלת התקף היא פוגעת בבנה. האב עלוב נפש שאינו מעז לצאת להגנת בנו. הילד קרוע בין פחדיו לבין אהבתו להוריו.

רק לאחר שבאחד ההתקפים מנסה האם להטביעו בים, הוא מועבר למעון עד שיתברר גורלו. בזמן שבית המשפט דן בעניינו, עובר איתי תהליך שיקומי במעון. בסופו של דבר נלקח איתי מהוריו ועובר למשפחה מאמצת. הסיפור הקשה הזה כתוב בצורה מאופקת, חדה וברורה, הפרקים קצרים וענייניים.

האיורים בשחור לבן המובאים במסגרת בראש כל פרק נראים כעין אלבום תמונות המלווה את חייו של איתי. הספר חשוב ומעניין. איתי רק בן שש, אך דרך מחשבתו הרבה יותר בוגרת ולכן הוא מתאים לגיל בוגר. י.י.

כשהמזל בא צריך

להזמין אותו לשבת.
כתבה: מרים פרסלר,
הוצאת עם עובד, תרגם
מגרמנית: יונתן גיראב,
ציור העטיפה: יערה
קשת, 123 עמ', 1998.

הלינקה, תלמידת כיתה ו' חיה במוסד לילדות ממשפחות בעיתיות, בגרמניה בתחילת שנות החמישים. תוך כדי סיפורה על פעילות שערכו בנות המוסד היא מספרת לנו על חייה, מחשבותיה ומאווייה. הלינקה היא ילדה רגישה מבחינה גופנית ורגשית, אך בעלת חוסן פנימי רב. היא אינה זוכרת בדיוק מה קרה בשנותיה הרכות יותר. היא יודעת שהיא יהודיה והגיעה מפולין לגרמניה מספר שנים קודם לכן עם אמה המעורערת בנפשה שהזניחה אותה.

קרן האור בחייה היא דודה לו, שלצורה האפוטרופוס לא איפשר לה לקחת את הלינקה אליה בגלל שעות עבודתה בערבים ובלילות.

הלינקה מתגעגעת לפינה משלה, וגם במוסד היא מוצאת לה פינת סתרים שם היא יכולה לכתוב בספר הזכרונות שלה מחשבות והגיגים מלאים חכמה והומור. היא לא מרשה לעצמה להיפתח יותר מדי, חוששת להיפגע, אך אישיותה המיוחדת כובשת את האנשים והיא זוכה גם לחברה קרובה. י.י.

קרן אור בעתלית,
כתבה: רות ירדני-כץ,
ציורים: יוסי שטרן,
הוצאת אמיר, 1999, 118 עמ'.

זהו ספר המשך לספרו האוטוביוגרפי החינני של הצייר יוסי שטרן "דודה סופיה והמלאך גבריא"ל". הספר ההומוריסטי מתאר את סיפורו של יוסי החל מעליתו כנער לארץ. זו היתה עליה בלתי לגלית ויוסי שהה חצי שנה במחנה המעצר בעתלית. לאחר גלגולים שונים, בקיבוץ עין גב כדייג בחברת טדי קולק, ותמיד גם בציור - הגיע למשאת נפשו, בי"ס לאומנות בצלאל. ספר קריא ומאלף, עם שמץ ציונות ואהבת אדם. ש.י.

מלכי הכיתה,
כתבה: נגה מרון, הוצאת
נעם, 1999, 79 עמ',

מספר פרשיות מהווי תלמידי כיתה ה' בביה"ס יקינתון. תלמיד חדש בא לכיתה, ועליו לעבור טכס חניכה: צחצוח שיניים לעז. האם ייצג החדש את בית-הספר בתחרות ידע, למרות בעיות בהתנהגותו החברתית?, בחירת למועצת תלמידים, עונש קולקטיבי למשחית רכוש ציבורי והאם להלשין על חבר שבגללו נענשת כל הכיתה או דווקא לעזור לו. ילד נופל קורבן לסחיטה של נערים - בריונים ואיך מטפל אחיו הבכור בבעייה, נערה מגזימה בדיאטה... ספר חיובי וחינוכי, המשקף בעיות ילדים ומעורר למחשבה. ש.י.

מטמון בירושלים,
כתב: אלי רוזה, הוצאת:
שרברק, 1999, 159 עמ'.

קודם כל זהו ספר מתח והרפתקאה כתוב היטב, ובנוסף לכך שזורים בו סיפורי אהבה של צעירים ומידע רב הקשור לתחית השפה העברית, תולדות הישוב והיסטוריה של רומא. טרקטוריסט קשה יום מוצא מטמון עתיק ומנסה למוכרו לסוחר עתיקות בחו"ל (שזו עבירה על החוק, כמובן). הענין מסתבך, בתו נחטפת, בני משפחה אחרת מעורבים בעל כורחם. נוסף לכך קיימים גם קשרים מהעבר. התגלה זוהר כרמלי לבנימין גדות את פגישתם הקודמת שנשכחה ממנו? ש.י.

גילוי סודות

כתבה: עמית

גולדשטיין-לירון,

ציורים: ליאורה גרוסמן,

ספרית פועלים, 1998,

74 עמ'.

ערכו של הסוד וחשיבות גילויו. שלושה חברים כבני עשר, שוקי גונן ונועה, הם חבורת "מבוא האלה". שכנתם רינת צעירה מהם - נראית סובלת ובוכה, והם מנסים לגלות את הסיבה. צעקות נשמעות מביתה והם אינם יודעים מדוע. לנועה יש סבתא, גילה, הגרה בביתם. היא אשה חכמה וחמה, היא יועצת לנועה כיצד תנהג ברינת. כדי שרינת תגלה את סודה, מספרת לה סבתא גילה סוד מחייה היא, סוד זה היא מספרת לכל ילדי הכיתה - על מותן של אחיותיה בשואה. מתברר שאביה של רינת נחשד בגניבה במפעל, אך הטעות מתבררת והסיפור מסתיים בטוב.

ספר מעניין מאד. יש בו ערכים חינוכיים ודמויות ערכיות. ל.ח.

סיפורה של חבורת ילדים בפולין אשר רוב חבריה מתעתדים לעלות לישראל. חלק מהם כבר קיבלו היתרי יציאה והם מתכוננים נרגשים ליציאה לארץ וחלק אחר - מצפה לקבלת ההיתר המיוחל.

אירקה, אשר מפיה אנו שומעים על כל ילדי החבורה, היא חובבת ספרים ובדירתה מחליפים ספרים ומתנהלים חיי חברה סוערים.

בעיות משפחתיות ובעיות גיל ההתבגרות יחד עם סיפור בלשי שבו נעלם צרור מכתבים ותצלום מארץ רחוקה, חוברים יחד לסיפור מסובך משהו.

חדבה פרטים, הרבה שמות והרבה אירועים מכבידים על העיקר: פרידה מארץ רחוקה, מהשלג האחרון - לקראת היציאה לארץ חדשה עם שמיים כחולים. ע.ק.

השלג האחרון

כתבה: אירית שושני,

ציורים: שרית גרונדלנד,

ספרית-פועלים, 1998,

154 עמ'.

חט"ב ומעלה

בספר 15 פרקים, והם מחולקים לסעיפי משנה. בספר כלולים תצלומים, בעיקר של המחבר ומשפחתו, והקורא יכול להסיק שזהו ספר ביוגרפי של הכותב. אך אין הדבר כך.

אך הממצאים בספר עשויים להוסיף נדבך בעל ערך לחקר השואה והגבורה".

מעבר לשמי העננה

כתב: ברוך (בורקה)

שוב, סיפור של פרטיזן

מורשה, בית עדות ע"ש

מרדכי אנילביץ, 1995,

208 עמ'.

והמחבר מתייחס לאירועים הטרגיים של השואה ומאיר
התרחשויות שונות ומשונות בתקופה זו. די ברפרוף על
שמות ראשי הפרקים כדי לראות זאת: 1) ילדות ונעורים,
2) שנתיים של שלטון ליטאי וסובייטי, 3) פלישת
הגרמנים והגזירות הראשונות, 4) הגיטו, 5) אחרית יהודי
רדושקביץ, 6) שוב בגיטו וילנה, 7) פרפורי הגיטו
האחרונים. (בפרק זה אנו מתוודעים על הטבח בעיירות,
על המאמצים להשיג נשק, על הפעולות של המחברת
והויכוחים בין הכלואים בגיטו, בדבר יציאה אל היער
להצטרף לפרטיזנים). 8) היכרות ראשונה עם היער, 9)
הגדוד "זא רודינו" (למען המולדת), 10) החטיבה
"אוסבוודיטל", (מאבק לחופש) 11) על חורבות וילנה
היהודית, 12) בשורות בתי-הסוהר ובצבא הסובייטי, 13)
בנתיבי הבריחה, 14) חבלי קליטה במדינה שבדרך, 15)
סוף דבר.

את הפרקים בספר אפשר לראות כסיפור בפני עצמו,
ולקרוא בהם לאו דווקא זה אחר זה.
את הפרק האחרון נקרא בהנאה בשל הקמתה של משפחה
חדשה בארץ ושני בניו של ברוך שוב הוכתרו כטייסים
בחיל האוויר - וזו נקמתו של המחבר על סבלו בשואה
ונקמתו בנאצים. מ.

עשרות שנים לאחר שקרו הדברים מעלה הסופרת את
קורות משפחתה בעת השואה.
האב גויס ונעלם. האם נשארת עם שלושת ילדיה: ילדה
בת 11. ילד בן 5 ותינוק.

האם וילדיה מצליחים להינצל מקבר אחים של בני העיירה
ולברוח. התינוק נפטר. את הבן מצליחה האם להעביר
לאיכרה אוקראינית, את הבת היא מצליחה לסדר
כמשרתת אצל אחד האיכרים, והיא מוצאת מקום בכפר
אחר.

האם ושני ילדיה שרדו, אך גם לאחר המלחמה המצוקות
רבות והבן מתקשה לחזור למשפחתו.
הבת והאם שנישאה מחדש, עולים לארץ, הבן מגיע לארץ

אדמה נושמת

כתבה: רעיה ז'ורנו, הוצ.
"דני" בסיוע "יד ושם".
1998. 71 עמודים.

לאחר שנים רבות.
הפרקים האחרונים מספרים על הילדים והנכדים שנולדו
בארץ - זהו ללא ספק נצחונם של השורדים.
הסיפור כתוב בצורה פשוטה ומרתקת המאיר פֶּאן נוסף
באין סוף הפנים שסיפורי השואה חושפים בפנינו. י.

אדי מלך המסטולים, שם הספר מעיד על תוכנו: הדרדרות לעולם הסמים. אדי,
כתבה: אסתר נרקומן בן להורים נרקומנים ואם זונה, מדרדר והופך
שטרייט-וורצל, הוצאת פטיחי, 1999, 262 עמ'.
להיות מכור לסמים ואף מוכר אותם. המחברת עצבה
אותו כדמות עגולה, ועם הרע והאלימות שבו הצביעה גם
על החיובי ועל הגמילה מן הסמים. בספר יש העמקה
פסיכולוגית למניעים של הדרדרות, תיאור יחסי חברות
ורעות בין שלושה בחורים, התיאורים בספר קשים
ומכאיבים. נטישה של הורים, עולם מסואב ביפו, ויחסים
קשים בין אבות לבנים, אלימות והשפלה, תוקפנות
וכשלונות.

הספר נקרא בריתוק, וסופו האופטימי הופכו לספר מחנך.
לחטיבות ביניים ותיכון. ל.ח.

לתשומת לב המנהלים וסגל המורים

המבצע "הספר הטוב במחיר מוזל" הוא הסדר של משרדנו עם המולי"ם.
התגלה שיש מו"ל המתחכם ומפרסם חוזר לבתיה"ס במתכונת של משרדנו
בשינוי הנוסח ומציע לבתי-הספר לרכוש ספרים שבהוצאתו. החוזר נפוץ
תחת שם שונה (קרן גורדון או שם אחר), ויכול להטעות שזהו מפעל של
משרדנו.

אנחנו מודיעים איפוא שהספרים אינם מומלצים על-ידינו והכתובות "דני
ספרים" ו"קוראים" אינם על דעתנו.

אגב: לפי חוזר המנכ"ל מיום 1 בינואר 1997, נאמר:

אין להרשות לסוכני ספרים להיכנס לתחומי של מוסד חינוכי.
"ניתן להרשות מכירה מאורגנת של ספרים בהסכמת מנהל המוסד.